

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència
del Molt Honorable Sr. Ernest Benach i Pascual

DIARI DE SESSIONS

Núm. 7, dilluns 3 d'octubre de 2005, edició amb motiu del Ple de l'experiència

Sessió sobre la situació de la dependència a Catalunya, la política i la gent gran i les pensions per viure

ÍNDEX

Intervenció dels ponents

«La situació de la dependència a Catalunya» (p. 3)

«La política i la gent gran» (p. 4)

«Pensions per a viure?» (p. 5)

Intervenció dels grups parlamentaris

la Sra. Comas d'Argemir i Cendra, del G. P. d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Alternativa (p. 5)

el Sr. Ibarz i Casadevall, del G. P. del Partit Popular de Catalunya (p. 6)

la Sra. Capdevila i Palau, del G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya (p. 7)

la Sra. Prados Martínez, del G. P. Socialistes - Ciutadans pel Canvi (p. 7)

el Sr. Cleries i González, del G. P. de Convergència i Unió (p. 8)

Intervenció

de la consellera de Benestar i Família (p. 9)

Cloenda

de l'acte a càrrec del Sr. Ernest Benach i Pascual, president del Parlament (p. 10)

La sessió s'obre a les quatre de la tarda. Presideix el president del Parlament, acompanyat de la consellera de Benestar i Família i la diputada Sra. Comas d'Argemir i Cendra, pel G. P. d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Alternativa; el diputat Sr. Ibarz i Casadevall, del G. P. del Partit Popular de Catalunya; les diputades Sra. Capdevila i Palau, pel G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya, i Sra. Prados Martínez, pel G. P. Socialistes - Ciutadans pel Canvi, i el diputat Sr. Cleries i González, pel G. P. de Convergència i Unió.

ORDRE DE L'ACTE

1. Intervenció dels ponents
2. Intervenció dels grups parlamentaris
3. Intervenció de la consellera de Benestar i Família
4. Intervenció i cloenda a càrrec del M. H. Sr. President del Parlament

EL PRESIDENT

Bé, molt bona tarda. Siguin benvingudes i benvinguts al Parlament de Catalunya, i atès que fem una simulació parlamentària, el que toca és començar dient: «Comença la sessió.»

I, dit això, jo vull expressar-los la satisfacció del Parlament de Catalunya per aquesta sessió, per la seva presència avui aquí, perquè em fa l'efecte que es compleix, d'alguna manera, allò d'intentar apropar el Parlament a les ciutadans i als ciutadans d'aquest país i intentar apropar la política –en el sentit més positiu de la paraula «política», que el té– als ciutadans i les ciutadanes d'aquest país. I em fa l'efecte que aquests exercicis, aquestes simulacions, aquests plens, que, en definitiva, això és un ple, són altament positius.

Farem una sessió en què vostès, mitjançant tres persones, explicaran les ponències que han treballat; posteriorment, els grups parlamentaris presents al Parlament de Catalunya faran la seva intervenció; la consellera de Benestar i Família, en nom del Govern, també intervindrà, i tancarem amb unes breus paraules meves.

En tot cas, reitero l'agraïment per la seva presència avui aquí, els torno a donar la benvinguda, i comencem ja amb la intervenció dels ponents i amb les ponències que ens explicaran.

La situació de la dependència a Catalunya

Té la paraula, en primer lloc, la senyora Josefina Ribé, membre del Consell de la Gent Gran de Catalunya, que farà la ponència sobre «La situació de la dependència a Catalunya». Té la paraula.

LA SRA. JOSEFINA RIBÉ

Molt honorable president del Parlament, honorable consellera senyora Anna Simó, representants de diferents grups polítics, companys i companyes, gent gran de Catalunya, bona tarda.

Segons les xifres, a Catalunya hi ha més de 300.000 persones amb dependència, de les quals unes 200.000 pateixen una dependència moderada o severa. Cal dir que aquesta situació no afecta només les persones grans, ja que aquestes dades també es refereixen a les persones amb disminució.

Les contínues millores i avenços científics i tecnològics, i, per tant, les millors condicions de vida, permeten a les persones viure més anys, i això fa que la dependència es doni amb més intensitat entre la gent gran.

Cal reconèixer que cada dia i cada cop hi ha més consciència social i política sobre la problemàtica d'aquestes persones i les seves famílies. A poc a poc es va avançant. Associacions de gent gran, sindicats i col·lectius d'afectats treballen per assolir aquest objectiu d'atenció a tot el territori. A tall d'exemple, puc dir que fa uns mesos el Consell Comarcal de la meua comarca, l'Alta Ribagorça, va aprovar en un plenari una moció relativa al reconeixement de l'atenció a la dependència o que totes les informacions apunten que ben aviat tindrem una llei estatal de dependència. Ens felicitem per aquesta sensibilització, al temps que reclamem la màxima agilitat perquè aquestes paraules es converteixin en fets reals.

Malgrat tot, ens inquieten les darreres notícies, que apunten a una retallada d'aquesta Llei abans que no sigui aprovada, i també la preocupació del ministre d'Economia per la despesa pública que tot això pot generar. A nosaltres, ens preocupa molt, la preocupació del ministre.

A Catalunya, passat el mes de juny, es va fer la presentació del Programa d'atenció a les persones amb dependència per millorar el suport a la vida autònoma, un programa que defineix el marc teòric de les directrius i accions a desenvolupar pel Govern de la Generalitat els propers anys. Aquest Programa inicia enguany una prova pilot a catorze territoris. Això està molt bé i obre moltes expectatives, sempre que s'entri en una dinàmica de creixement, la qual cosa s'hauria de traduir en el fet que l'any vinent s'universalitzés i fos d'aplicació a tot el territori català, i no el 2007, com planteja el projecte. Aquesta és la forma més correcta d'evitar greuges comparatius entre les comarques veïnes i d'evitar el fet que si no tens la sort de formar part d'una comarca pilot no gaudeixis d'uns serveis i prestacions de què d'altres, a pocs quilòmetres, gaudeixen.

Encoratgem el Govern a avançar en aquesta política d'universalització de serveis cercant-ne l'adaptació específica a tots els indrets del territori.

El lloc d'on provinc, l'alta muntanya, presenta una problemàtica molt específica, amb una població modesta –quatre mil habitants–, molt envellida i amb un alt nivell de dispersió sobre el territori, factors que l'experiència ens fa entendre com a negatius o limitadors a l'hora de poder rebre els mateixos serveis que els habitants d'una altra comarca. No podem acceptar que algunes persones estiguin en una situació amb més desavantatge que les altres.

Una altra qüestió que volem plantejar és el fet que hi ha hagut un canvi en l'orientació que s'ha donat a

la prestació econòmica del programa «Viure en família». Després de l'absència de convocatòria per a l'any 2004, enguany se'n reprèn la prestació econòmica, però amb un canvi substancial, important pel que fa als requisits dels possibles beneficiaris. Si, inicialment, l'orientació permetia l'accés a persones amb dependència lleugera, ara se centra només amb persones amb una dependència moderada o severa. Això ha fet que se n'exclogui un grup important de persones grans, que ja no poden optar a la prestació. Ens trobem davant d'un programa que va de més a menys.

Com a conclusió, vull insistir en qüestions prioritàries: primer, que a Catalunya es continuï treballant molt seriosament en la concreció de programes i accions per a la millora del benestar de les persones amb dependència d'una forma universal i genèrica; segon, que el procés de definició de programes i línies de treball s'obri a la participació de representants de tots els sectors de la societat, i en especial del món local i dels grups representants de les persones afectades, com a millor garantia perquè els seus continguts siguin ajustats a les necessitats de tots; que es reconegui el fet diferencial de les zones rurals i de muntanya, i, per acabar, que s'incrementi el suport a programes d'atenció a les persones dependents que viuen a casa seva, que suposen un 77 per cent de les persones amb dependència de Catalunya.

Moltes gràcies.

EL PRESIDENT

Moltes gràcies.

La política i la gent gran

Seguidament, és el senyor Jaume Mestres, que ens presentarà la ponència «La política i la gent gran».

EL SR. JAUME MESTRES

Molt honorable senyor president del Parlament de Catalunya, honorable senyora consellera de Benestar i Família, distingits senyors i senyores representants dels diferents partits polítics, amics i companys tots, la meva més cordial felicitació i, a la vegada, la meva salutació per estar aquí amb nosaltres.

És per a mi un motiu de gran joia i satisfacció poder adreçar la paraula a aquest selecte i distingit auditori des d'aquesta tribuna del nostre Parlament català. I ara passo a exposar ja la meva ponència.

La paraula «política» ens expressa un conjunt de coneixements i teories aplicables al govern de la societat, a les diverses activitats, pràctiques i mètodes d'execució relacionats amb la gestió dels afers públics.

Un dels personatges més rellevants de l'antiguitat clàssica que tractà seriosament aquest tema fou el filòsof grec Plató, que nasqué a Atenes, visqué fins als vuitanta anys –un bon exemple de gent gran activa– i que exposà clarament les seves teories en les obres *La república* i *Els diàlegs*, entre d'altres.

Després d'ell, han passat per la història grans personatges que en edat molt avançada han realitzat rellevants accions polítiques, i entre ells podríem citar, a tall d'exemple, Benjamin Disraeli, que visqué setanta-set anys i que fou primer ministre des dels setanta anys fins als setanta-sis; un altre exemple seria el de Manuel d'Amat i de Junyent, nascut a Vacarisses, i que fou virrei del Perú des dels seixanta-un anys fins als setanta-sis; Sir Winston Churchill, que fou primer ministre als seixanta-sis anys i ocupà el càrrec fins als vuitanta-un; Konrad Adenauer, que fou elegit canceller d'Alemanya a l'edat de vuitanta-cinc anys; David Eisenhower, que fou elegit president dels Estats Units als seixanta-sis anys, o Miquel Coll i Alentorn, nascut a Barcelona l'any 1890 i que fou elegit president de la cambra catalana als vuitanta anys.

I així una gairebé inacabable relació de personatges l'edat dels quals ens fa reflexionar sobre el fet que ja s'apuntava en una ponència que es va llegir en el primer ple de l'experiència: per què no hi ha més persones grans en la política catalana?

Sincerament, jo crec, i està també en l'ànim d'alguns de nosaltres, que, en gran manera, es deu a l'educació que hem rebut les persones de la nostra generació, la dels més grans. Durant el temps de la nostra infància i joventut no hi hagué, malauradament, i per les circumstàncies polítiques per què es travessava, eminents educadors que ens fomentessin els valors innats en la política que preconitzava Plató: l'amistat, el seny, el respecte mutu, el diàleg, la pràctica de l'oratória, etcètera. I és que, a mi, em sembla que els mestres, els veritables pedagogs que es lliuren abnegadament a l'ensenyament i a l'educació dels infants i joves, són els qui tenen la inalienable missió d'inculcar en el seu tarannà aquests valors aplicables després en la política.

Em congratulo, en aquest sentit, pel fet que sembla que a partir del curs vinent la nostra joventut es beneficiarà d'un horari lectiu més ampli per poder, tal vegada, incorporar aquests coneixements.

Voldria citar aquí una relació d'eminents pedagogs que al llarg de la història, i també com a exemple de gent gran activa, han procurat influir en les joves dels seus temps. Citaré Sant Josep de Calassanç, que visqué noranta anys, dedicat a l'educació d'infants i joves; Johann Pestelozzi, que al final de la seva vida, que va morir als setanta-tres anys, exposava les seves idees en l'obra *Educació moral de caràcter*; Jean Piaget, que als seixanta-set anys publicà un tractat de psicologia i pedagogia i als setanta-quatre un tractat d'epistemologia genètica, i, finalment, Maria Montessori, que va viure vuitanta-dos anys i que al final de la seva vida publicà *El mètode de la pedagogia científica aplicada a l'educació infantil*. I podríem fer també aquí referència a tots els pedagogs esmentats molt dignament en l'obra del senyor Josep Maria Ainaud de Lasarte, que fou president del IV Congrés, titulada *Mestres que han fet Catalunya*.

A totes aquestes rellevants persones, de qualsevol edat i època, expresso aquí el meu públic i sincer agraïment per la seva meritòria aportació a l'educació i ins-

trucció dels nens i nenes, joves i noies, que van tenir la preuada sort de ser deixebles seus.

Finalment, ja solament em resta manifestar el meu desig que totes les persones dedicades a la política, de qualsevol edat, i principalment les qui tenen encomanats afers educatius, treballin sense descans per tal d'instaurar programes, planificacions i mètodes que facin de la tasca educativa una gran realitat digna dels millors elogis i que permeti la societat enriquir-se amb les aportacions i valors potencials que la gent gran posa a la seva disposició d'una manera franca i noble.

Moltes gràcies.

EL PRESIDENT

Moltes gràcies a vostè.

Pensions per a viure?

Té la paraula seguidament la senyora Càndida Nevado per explicar-nos la ponència «Pensions per a viure?»

LA SRA. CÀNDIDA NEVADO

Bona tarda. Senyor Ernest Benach, president del nostre Parlament de Catalunya, senyora Anna Simó, consellera del Departament de Benestar i Família, senyores i senyors diputats, una salutació, i una salutació també per a totes les persones que no són a l'hemicicle però de qui sí que tenim el recolzament des d'allà on ens veuen.

Ara farà un any vàrem presentar en aquest hemicicle les mancances sobre les pensions per viure, i considerem que aquest any n'hem de tornar a parlar.

Ens preocupa molt que avui no tinguem garantida encara la suficient economia que la Constitució espanyola, en l'article 50, diu que els poders públics han de garantir a la gent gran.

El Consell de la Gent Gran de Catalunya vetlla per l'assoliment dels acords dels congressos de la gent gran de Catalunya. En la ponència *b* del IV Congrés, «La qualitat de la vida en el marc de la societat del benestar», es va tractar el tema de les pensions, i es va acordar fer pròpies les paraules de l'article 25 de la Declaració universal dels drets humans: «Tota persona té dret a un nivell de vida que assegurï la seva salut, el seu benestar i el de la seva família.» Hem de treballar per fer possible aquest dret, que actualment la Constitució proclama en l'article 50..., que nega en l'article 41.

Jo em pregunto: vostès han revisat l'informe del síndic de greuges del 2004? Hi veuran que la franja de pobresa, que avui malauradament encara existeix, està formada per un gruix molt important: per les persones grans. Com podem construir una societat per a totes les edats tenint un salari tan mínim que no cobreix ni el 50 per cent de les nostres necessitats?

No podem deixar de comentar que amb la concurrència entre les pensions de viduïtat i el SOVI, agreuja-

da recentment, s'ha creat un greuge comparatiu entre les diverses pensions de viduïtat.

Com a dona, faig la petició d'un salari amb què no hàgim de dependre ni d'un marit ni d'un company. Les dones som les més desprotegides: fem el treball de casa, cuidem els pares, cuidem els fills, cuidem els néts. Volem tenir el nostre salari. Les dones, amb la nostra feina a casa, contribuïm a l'equilibri de la societat. A més, hi contribuïm econòmicament mitjançant la despesa familiar, de la qual som les més grans administradores, i fent una aportació en el PIB.

Continuo dient: quan podrem gaudir del dret reconegut en la Carta de drets i deures de la gent gran de Catalunya? Aquesta Carta, en l'apartat de principis de dignitat i en el punt cinquè, ens diu: «Les persones grans tenim dret a obtenir els recursos socials per viure amb suficiència i dignitat, a percebre unes pensions justes, amb especial atenció a situacions de pobresa, de gènere, i a denunciar possibles situacions de maltractaments, participant dels beneficis del creixement econòmic del país.» És per això que demanem la part de beneficis del benestar social.

Cal, doncs, senyors representants, ciutadans de Catalunya, que posin fil a l'agulla. Pensin que la gent gran, amb els anys viscuts, sabem que el nostre vot és molt important. Per tant, cada vegada analitzarem més les propagandes i les informacions de tots els partits polítics, dels quals farem un bon recull, i analitzarem cap on anirà el nostre vot.

Per tot això, i seguint els acords del IV Congrés, exigim la revisió de totes les pensions, que són el dret de tota persona quan li arriba la jubilació. Vostès coneixen la feina que fa el Consell de la Gent Gran de Catalunya. Per això ens agradaria que comptessin amb nosaltres, que tinguessin en compte els anys, l'experiència, per tal d'enriquir les actuacions adreçades a les persones grans.

I, per finalitzar, volem manifestar que restem a la seva disposició per millorar la feina que es fa en benefici de les persones grans i de tota la ciutadania de Catalunya.

Moltes gràcies.

EL PRESIDENT

Moltes gràcies.

Intervencions dels grups parlamentaris

I ara iniciariem les intervencions dels grups parlamentaris. Té, en primer lloc, la paraula, pel Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Alternativa, la il·lustre senyora Dolors Comas.

LA SRA. COMAS D'ARGEMIR I CENDRA

Bona tarda. Senyor president, senyora consellera de Benestar i Família..., senyors i senyores, moltes gràcies per la seva presència aquí.

Jo no vull deixar d'esmentar que no fa gaires hores, fa molt pocs dies, en aquesta mateixa sala fèiem l'a-

provació del Dictamen del nou text de l'Estatut d'autonomia de Catalunya. Vam viure en aquells moments una situació d'una gran intensitat, d'una forta emoció, d'un sentit de transcendència molt important, perquè ens dotàvem d'un instrument que ha de servir per millorar la política catalana, lògicament. I aquesta sala, que és on es prenen moltes de les decisions, la major part de decisions, que afecten la política catalana, avui s'honora amb aquest ple de l'experiència. Entre aquell moment de l'aprovació de l'Estatut i avui no hi ha hagut cap més sessió plenària. I, per tant, és la primera que tenim després d'aquells moments, com deia, d'intensitat, d'emoció i de transcendència. I, per tant, també ho vull ressaltar per la importància diferent, de naturalesa diferent, que té justament aquest ple.

I volia referir-me a aquest moment transcendent perquè, és clar, no s'aproven estatuts d'autonomia així a cada moment i també per fer referència al fet que el nou Estatut d'autonomia recull aspectes relacionats amb les persones grans, directament o indirectament.

Directament perquè, per exemple, hi ha un article en l'apartat de drets que parla dels drets de les persones grans, i parla de com tenen dret a viure amb dignitat, lliures d'explotació i de maltractaments, sense que puguin ser discriminades a causa de l'edat. O hi ha un altre apartat, el que defineix els principis rectors de l'acció política –i, per tant, quines obligacions tenen els futurs governs amb independència del seu color polític–, en què es diu que «els poders públics de Catalunya han de garantir la protecció de les persones grans perquè puguin portar una vida digna i independent i participar en la vida social i cultural. També han de procurar la plena integració de les persones grans en la societat per mitjà de polítiques públiques basades en el principi de la solidaritat intergeneracional».

Lògicament, hi ha altres apartats que es refereixen a aspectes generals d'obligacions que tenen els poders públics amb vista a garantir els drets al benestar, a la qualitat de vida, a la pau, a gaudir de serveis públics, que, lògicament, van a favor de totes les persones.

Per tant, ens hem dotat d'un instrument que el que ens garanteix, en definitiva, és tenir més autogovern. Per tant, més competències per poder fer millors polítiques des de Catalunya, i, per tant, polítiques que també puguin adreçar-se a les persones grans. És un estatut socialment avançat. Els articles que he llegit abans són articles d'un capítol de «Drets i deures», que el que fan, d'alguna manera, és condicionar els poders públics. Per tant, els polítics han de fer allò que aquest Estatut els marca. I, d'altra banda, és un estatut nacionalment avançat. Si fa un any ens haguessin dit que començaríem el primer article de l'Estatut definint Catalunya com a nació, potser hauríem pensat que això era molt difícil en el context social i polític que tenim, i ho hem aconseguit.

I sí que volia assenyalar només un parell de qüestions més. Vostès ens han fet referència en les seves intervencions als drets, a alguns dels drets: el dret a l'atenció en situació de dependència, el dret a tenir millors pensions... Gràcies, senyora Ribé, gràcies, senyora

Nevado, per posar-nos sobre la taula, o millor dit en aquesta sessió, el que ha d'estar en l'agenda política i solucionar-se els propers anys.

I també ens han recordat una altra qüestió que, a mi, m'agrada també ressaltar: quan es parla de les persones grans de vegades sembla que se'ls culpi d'una despesa que cal generar en sanitat, en serveis socials, en pensions, i s'oblida que la major part de gent gran porta una vida activa i que constantment fa aportacions a la societat. I això penso que també ho hem de dir.

Moltes gràcies, senyor president.

EL PRESIDENT

Té la paraula, en nom del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, l'il·lustre senyor Manel Ibarz.

EL SR. IBARZ I CASADEVALL

Moltes gràcies. Molt honorable president, honorable consellera..., amics, benvinguts a aquesta casa. És per a mi un honor poder participar en aquest acte.

Vostès, ho ha recordat l'última de les seves ponents, són els representants d'una realitat social molt nombrosa. Al final d'aquest any ja seran prop d'1.150.000 persones. I, a més, són una realitat molt important des de molts punts de vista per a tots nosaltres.

Avui, mitjançant les seves ponències, ens han plantejat tres dels aspectes que els fan especialment dignes d'atenció de tots nosaltres. També perquè tots aspirem un dia a ser gent gran, i quan ens toqui voldríem trobar les millors condicions possibles de vida, en part gràcies a la seva acció, a la seva reclamació, a la seva presència en la vida política d'aquest país.

A cap dels qui som aquí no se'ns escapen les dificultats que per fer realitat el benestar per a tots en condicions d'igualtat tenim, tots plegats. Ens enfrontem a actituds socials que han de canviar, i molt, a recursos limitats i a formes no sempre equitatives de gestionar-los. Això és especialment greu en el cas de les situacions de dependència, cosa que fa evident que les coses en el futur han de millorar, i molt.

Però en allò que el meu grup polític pensa que més hem d'avançar, perquè porta implícita una altra manera d'enfocar els problemes de la gent gran, és en el reconeixement del seu paper en la societat. Tots parlem molt de participació, però fem ben poc perquè sigui una realitat. Vostès són una mostra exemplar de la conveniència que se'ls reconegui un paper més actiu, de manera que ningú que no sigui del seu propi col·lectiu no s'hagi d'erigir en intèrpret dels seus desitjos, dels seus anhels, de les seves necessitats, de les seves reclamacions, com sovint passa.

Els encoratjo, doncs, a seguir aquest camí que tenen iniciat: reivindiquin el seu paper, exigeixin el respecte que mereixen, i no dubtin a reclamar-nos, als polítics, que els escoltem, i, a més a més, que adoptem totes les mesures que han de resoldre els molts problemes que els preocupen i que els ocupen.

Amb tot el respecte i amb tot l'afecte, gràcies pel seu exemple. En nom propi i en el del meu Grup, tinguin la seguretat que volem estar a l'alçada i no defraudar-los. Gràcies.

EL PRESIDENT

Té la paraula, en nom del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, la il·lustre senyora Carme Capdevila.

LA SRA. CAPDEVILA I PALAU

Senyor president, honorable consellera, diputats, diputades, senyors, senyores, és de nou per a mi un gran plaer i a la vegada també una gran responsabilitat tornar a intervenir en el ple de l'experiència, en què, sense cap tipus de dubte, l'experiència i el saber és l'eix central, i així ho han demostrat les intervencions de la senyora Josefina Ribé, de la senyora Cànida Nevada i del senyor Jaume Mestres.

Vostès han plantejat tres temes cabdals que necessàriament requereixen un debat molt més llarg, molt més profund, del que avui podem fer, però el ressò de les seves paraules estic ben convençuda que no quedarà en el buit.

És cert que hi ha moltes persones grans que necessiten ajuda per a algunes de les seves activitats de la vida quotidiana, que és un col·lectiu creixent i també que és un col·lectiu amb un alt risc de veure vulnerat algun dels seus drets. No parlem, per tant, d'un repte de futur; parlem d'una realitat que cal fer-hi front amb la màxima urgència.

Devem estar tots d'acord que hi ha un dèficit en la destinació de recursos a la política social. Al nostre país aquesta situació es deu en gran mesura a les insuficients transferències que ens arriben o que rep Catalunya per part de l'Estat, dèficit que s'ha intentat suplir amb l'esforç de les administracions catalanes i també dels diferents grups parlamentaris.

Actualment, a Catalunya hem aconseguit la creació d'un fons estatal per a projectes pilot d'atenció a la dependència i suport a l'autonomia –ho ha dit la senyora Josefina– gràcies a la intervenció del meu Grup Parlamentari a Madrid, però aquestes mesures també s'han de complementar amb altres actuacions a Catalunya, i crec que el projecte engegat pel Govern català d'una nova llei de serveis socials ens permetrà fer un avenç molt important cap a la universalització dels serveis socials; en definitiva, cap a la millora de la qualitat de vida de totes les persones que viuen a Catalunya.

I ara, permeti'm, senyora Josefina... Som al Parlament. Jo tinc un punt de vista discrepant respecte a una de les seves informacions. El Parlament és el marc idoni per debatre, per tenir discrepàncies, també per trobar el consens. És veritat el que vostè diu, que hi ha hagut un canvi d'orientació en el programa «Viure en família», però la meua discrepància, el meu punt de vista diferent, rau en el fet que vostè diu que el programa va de més a menys. Respecte a això jo només li voldria adjuntar dades objectives. És a dir, el 2003 es van atendre

29.000 persones i hi va haver una inversió de 43 milions; el 2004 se'n van atendre 37.000, amb una inversió total de 26 milions d'euros, i les previsions de l'any 2005 són d'atendre un total de 50.000 persones amb un pressupost consolidat de 124 milions d'euros. El Govern ha triplicat l'ajut directe a les famílies, i en cap cas no s'ha retallat, aquesta prestació.

Pel que fa a la ponència de la senyora Cànida, hi estic totalment d'acord, i crec que aquest ha de ser un tema recurrent en tots els plens que facin falta fins que no esmenem entre tots el dret a un nivell de vida que asseguri la seva salut i el seu benestar, i de la família. I totes les persones tenen dret a viure amb suficiència econòmica, amb dignitat, i comparteixo plenament amb vostè que les dones, malauradament, som les més desprotegides.

Crec, no obstant això, que estem en el bon camí, que aquest és un debat que està inclòs en l'agenda política del Govern, i espero que entre tots siguem capaços d'elaborar una proposta legislativa que corregeixi tots els dèficits que vostè ens ha comentat i que moltes persones pateixen.

Pel que fa a la intervenció del senyor Jaume Mestres, la participació i les aportacions de les persones grans és un tema que he tingut la sort de debatre amb molta intensitat amb el Consell Consultiu de la Gent Gran de la meua comarca, de la comarca de la Selva. Procuro reunir-me amb ells cada dos mesos, i quan acabo la sessió de treball, senyor Jaume Mestres, li puc assegurar que en marxo amb la sensació de les dues hores millor invertides de la setmana. Les seves aportacions sempre m'enriqueixen, em fan més reflexiva i més realista, i espero ser capaç de mantenir-les mentre la meua activitat principal sigui la política.

Per acabar, vull agrair-los molt sincerament la seva presència, les seves reflexions i l'experiència que avui ens han transmès.

Moltes gràcies.

EL PRESIDENT

Té la paraula, en nom del Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi, la il·lustre senyora Consol Prados.

LA SRA. PRADOS MARTÍNEZ

Bona tarda; gràcies. Senyor president, senyora consellera de Benestar i Família..., senyors i senyores, benvinguts i gràcies per la seva presència, perquè avui podem dir que aquesta cambra fa molt de goig.

Aquestes tres ponències que ens han presentat avui crec que fan referència precisament als tres grans àmbits, als tres grans reptes, en què cal actuar i que han de definir el gruix de les polítiques adreçades a la gent gran. Per tant, podem dir ja d'entrada que les compartim.

Estem d'acord que augmenta la pobresa entre la gent gran, i especialment entre les dones grans, tant pels ingressos insuficients en molts casos com per les condicions de vida, com ara l'habitatge, les situacions de soledat, les situacions de maltractaments. L'habitat-

ge, per exemple, en males condicions d'accessibilitat també creiem que és un signe de pobresa sobre què cal actuar. Sovint la falta d'ingressos, el deteriorament de l'habitatge, provoquen situacions extremes que sovint també veiem, desgraciadament, en els mitjans de comunicació.

Dignificar la qualitat de vida passa per dignificar les pensions. Hi estem totalment d'acord. És del tot cert que tenim unes pensions molt baixes, però també hi ha la voluntat real dels governs de corregir aquesta situació. Les pensions han augmentat aquest any i hi ha la previsió que augmentin l'any que ve per sobre de l'IPC. Podem preguntar-nos: «És suficient?» No. És insuficient. Hi estem d'acord. Però sí que hi ha el compromís de continuar aquests augments per als propers anys i que siguin les pensions no contributives i les mínimes les que més augmentin; el doble, com a mínim, de la resta.

I, com ha dit la senyora Càndida Nevado, cal corregir les desigualtats. En aquest període de sessions del Parlament també tirarem endavant una iniciativa en aquest sentit, una iniciativa per millorar les condicions de la vida de la gent augmentant els seus ingressos. És la Llei de prestacions socials. Ho volem fer com a dret subjectiu. Creiem que és la millor manera de treballar per la cohesió social: dignificar els ingressos per dignificar la vida. Queda camí per recórrer, no ens podem enganyar, però hi ha voluntat, que és el més important.

La dependència, vostès ho han dit, és un dels grans reptes tant per a les persones que necessiten atenció per la seva situació de dependència com per a les famílies, que sovint viuen situacions molt complicades. I així també ho veuen els governs actuals. Tampoc no és fàcil i també hi ha molta feina a fer, perquè també estem en uns nivells d'atenció molt baixos. La Llei estatal de promoció de la vida autònoma i atenció a les persones en situació de dependència representa un canvi considerable, representa una aposta seriosa per atendre aquestes situacions, invertir en més i millors serveis i prestacions per a les persones que ho necessiten, i, al mateix temps, és també un gran pas endavant en el nostre sistema de benestar.

«La preocupació del ministre ens preocupa», ens ha dit la senyora Josefina Ribé. Crec que es tracta de defensar la inversió social, no com a despesa, sinó com a inversió, perquè és una inversió que també es genera i és creadora de riquesa i d'ocupació.

A Catalunya, com ja he mencionat, es desenvolupa el Programa d'atenció a les persones amb dependència per millorar el suport a la vida autònoma. És incipient, però és un programa que posa les bases per aconseguir un bon desplegament en el territori amb una bona cartera de serveis. De quins serveis parlem? De l'atenció a domicili, dels cuidadors i de les cuidadores, dels professionals de la salut, de les residències, dels pisos assistits... Es tracta de treballar en xarxa perquè la gent se senti atesa, independentment del lloc on visqui, com vostès ens han recordat. Hem d'augmentar els nivells de cobertura d'aquests serveis, i ho hem de fer des

de l'equilibri territorial i social i, evidentment, des de la coordinació de tots els serveis i des de tots els professionals.

Nous reptes, per tant, que necessiten noves propostes. La Llei estatal de dependència, el Programa d'atenció a les persones, la nova Llei de serveis socials, que vol ser universal, i la planificació territorial de residències, de centres de dia o de pisos assistits que ha elaborat el Govern són instruments que, precisament, han de corregir aquestes situacions.

El debat sobre la dependència és al carrer, i crec que és un pacte o hauria de ser un pacte de tota la societat per tal de treballar en xarxa entre institucions i societat civil.

Per acabar, la participació de la gent gran en els diversos àmbits és necessària: en les entitats, en la vida ciutadana, en la vida del poble; l'intercanvi entre les generacions, entre la gent més gran i la gent més jove, com ens ha recordat el senyor Jaume Mestres.

I avui hem de celebrar aquest ple de l'experiència precisament com a dret a participar, a debatre, a reflexionar junts..., i de recollir per part nostra, ens toca a nosaltres, les seves peticions i transformar-les en polítiques reals, que crec que és el que esperen de tots nosaltres.

Moltes gràcies.

EL PRESIDENT

Té la paraula, en nom del Grup Parlamentari de Convergència i Unió, l'il·lustre senyor Josep Lluís Cleries.

EL SR. CLERIES I GONZÀLEZ

Molt honorable president, honorable consellera, diputades, diputats, membres del Consell de la Gent Gran, senyores i senyors, avui celebrem aquesta diada de l'experiència, que també és una diada per establir ponts entre generacions perquè la gent gran trobi el seu paper en la societat.

Des del Grup Parlamentari de Convergència i Unió us donem la benvinguda, sabent, per això, que sou a casa vostra, i, per tant, és una benvinguda que..., ja pel sol fet de venir sou a casa vostra.

Com s'ha dit, divendres passat es va aprovar aquí l'Estatut d'autonomia, el nou, la nova Proposta. I estem molt contents, emocionats, il·lusionats, no perquè sigui nou, sinó sobretot perquè és un bon estatut per a Catalunya. Però avui hem vingut a parlar de present, a parlar del present de la gent gran, de pensions; també a parlar del tema de la dependència i de la participació política, com han explicat molt bé els trets ponents.

És cert: avui, les persones, si vivim més anys també necessitem el que és bàsic, tenir els ingressos per viure amb dignitat, no per sobreviure. Ingressos, pensions, per viure amb dignitat. I aquest és un dels grans reptes, i per això cal que el sistema de pensions de l'Estat es revisi, i també cal que des del Govern de la Generalitat es donin els recursos complementaris per a allà

on no arribi l'Estat, tot i que cal dir que la responsabilitat primera de les pensions és del Govern de l'Estat. I ara en tenim un exemple: el nostre Grup Parlamentari va aconseguir, després de molts anys, la compatibilitat del SOVI amb la pensió de viduitat, però la seva aplicació significa per a moltes persones la pèrdua del complement de mínims o també significa la pèrdua del complement que dona l'Administració catalana. Són coses d'aquestes que s'hi ha de posar remei. Necessitem, per tant, ingressos per viure amb dignitat, amb una revisió de les pensions.

També, pel que fa referència a les dependències, a l'atenció a les dependències, aquí cal esmerçar-hi recursos i no tants discursos. El que es necessita són recursos per atendre les persones grans, especialment a casa seva, perquè si es pregunta a les persones grans on volen envellir si tenen una dependència la resposta és a casa seva. Per tant, aquests programes que són d'ajuda en la pròpia llar són els que cal impulsar més. I, després, places de residència, reals i noves, i crear d'una vegada per totes l'agència catalana de l'atenció a la dependència o de promoció de l'autonomia personal.

Pel que fa al tema de la participació, la democràcia es construeix des de casa, des de la família, des de l'associació, des de la coral, des del casal, però també, evidentment, des de la política. I avui la renovació política passa perquè en les llistes electorals, en tots els àmbits, hi hagi persones de totes les edats, perquè la societat està formada per joves, per adults i per grans. I, per tant, per ser representatives, les llistes electorals han de tenir representació de tothom.

L'any passat, quan vam venir a fer aquesta sessió, algunes de les persones deien: «No hem pogut debatre.» Des del nostre Grup hem demanat a la Comissió de Política Social d'aquest Parlament una compareixença del Consell de la Gent Gran de Catalunya per fer un debat amb més amplitud i més profunditat, perquè, si no, després ens renyen en sortir perquè no els ho hem pogut contestar tot. I, per tant, amb molt de gust, nosaltres proposem que es faci aquest debat a la Comissió de Política Social, perquè avui també és un acte solemne, institucional, i té el temps que té per realitzar-se.

Per tant, jo, per acabar..., ahir mirava coses del IV Congrés de la Gent Gran, i em va agradar trobar aquella frase que vostès van destacar: «Estima el que fas, per senzill que sigui. És la riquesa concreta en un món de vaguetats. Només des del compromís i la implicació podrem ser més que tenir.» I és cert: vostès són persones compromeses, implicades en el seu poble, en el seu barri, en activitats molt diverses. I és l'estimació i l'amor a les petites coses o a les grans coses que fem el que ens fa grans com a persones, no en edat, sinó en qualitat humana. És la passió per la vida, per la gent, pel país, el que ens fa sentir actors o actrius del present i constructors del futur.

Vostès construeixen el present, amb la seva activitat, amb el seu dinamisme, amb la seva implicació i el seu compromís. I, per això, des de Convergència i Unió els desitgem que per molts anys segueixin apassionats pel que fan, per la família, per la gent, per les

petites i les grans coses, per aquesta Catalunya que tant estimem.

Moltes gràcies.

EL PRESIDENT

Gràcies.

Intervenció de la consellera de Benestar i Família

Acabades les intervencions dels grups parlamentaris, té la paraula l'honorable senyora Anna Simó, consellera de Benestar i Família.

LA CONSELLERA DE BENESTAR I FAMÍLIA (SRA. ANNA SIMÓ I CASTELLÓ)

Moltes gràcies. Molt honorable president del Parlament, il·lustríssims senyors i senyores diputats i diputades, senyora Ribé, senyora Nevado, senyor Mestres, membres del Consell de la Gent Gran de Catalunya, de la Comissió Executiva d'aquest Consell, representants d'entitats i organitzacions de Barcelona ciutat, del Barcelonès i del Baix Llobregat que ens acompanyeu avui al Parlament, a tota la ciutadania que ens veu en directe pel Canal 33..., i una salutació molt especial als cinc territoris en els quals tenen lloc ara els cinc actes territorials –a Banyoles, a Manresa, a Tremp, a Mont-roig del Camp i a Amposta–, amb representació d'alcaldes, consellers comarcals, els respectius consells consultius i entitats. Una salutació a tots plegats en aquest dia en què commemorem també el Dia Internacional de la Gent Gran i en què possibilitem, gràcies al Parlament de Catalunya, que els representants del Consell de la Gent Gran, mitjançant les ponències, que tant de temps han dedicat a preparar i a consensuar entre ells, facin arribar als grups polítics amb representació parlamentària i al Govern les seves inquietuds.

Com molt bé ha dit el senyor Mestres, sens dubte cal que continuem treballant i esforçant-nos per potenciar la participació de les persones grans en tots –dic «en tots»– els nivells i també en l'àmbit de la política i dels afers públics. Però jo em pregunto: què hi fem, avui, aquí? No és aquest un bon exemple de participació activa de la gent gran en política? No és la sola existència del Consell de la Gent Gran i la seva representació territorial, amb la tasca de les entitats, organitzacions i consells consultius territorials, una forma pura, en tots els sentits polítics, de fer política, també?

Avui i aquí, en el Parlament de la nostra nació, per segon any consecutiu, les persones grans són, sou, les protagonistes. I no pas espectadors, sinó actors principals. Per segon any heu exposat les vostres reflexions, les vostres demandes, les vostres inquietuds, mitjançant aquestes tres ponències, i, permeteu-me que ho destaquï un cop més, això no ha passat en cap altre parlament del món; ha passat en el Parlament de la nostra nació, de Catalunya. I crec que aquest és un exemple de participació oberta i transparent de la ciuta-

dania, i de les persones grans en particular, exemple d'una participació lliure, adulta, madura, voluntària, pròpia d'una generació que cal i que hem de respectar i cuidar de manera molt especial en agraïment a la valuosa aportació que ha fet, que fa i que farà en la construcció del nostre país, de la nostra nació.

I, arribats a aquest punt, permeteu-me, com a presidenta també del Consell de la Gent Gran de Catalunya, que agraeixi la vostra tasca, la vostra consolidació, any rere any, en l'òrgan de màxima representació territorial i institucional de les persones grans de Catalunya. Tots i cadascun dels qui som aquí ho sabem, això, però no sé si tot el país ho sap, i per això vull repetir-ho aquí amb aquesta oportunitat que se'm dona. Perquè any rere any heu anat augmentant la vostra presència social i institucional; perquè feu una tasca de dinamització important a tot el territori reunint-vos incansablement amb els diversos consells consultius de gent gran de cada comarca i descentralitzant les reunions plenàries; perquè tindreu un paper clau i important, organitzat des de l'experiència i la vostra autonomia, en el V Congrés Nacional de la Gent Gran; perquè porteu un ritme de treball frenètic, si m'ho permeteu dir. Els darrers tres mesos heu creat tres noves comissions de treball que se sumen a les comissions ja existents: la Comissió de Mitjans de Comunicació, la Comissió de Serveis Socials i la Comissió de Maltractaments.

I tot això se suma a la tasca que hem de dur a terme tots plegats: els grups parlamentaris, el món local i el Govern de la Generalitat de Catalunya. Tenim molts motors per al canvi, a banda del mateix motor que ha estat sempre des de la seva constitució el Consell de la Gent Gran de Catalunya: el Programa d'atenció a les persones amb dependència, a què ja han fet referència tant els grups parlamentaris com les diverses ponències; la programació territorial dels serveis socials especialitzats per equilibrar el territori i anar posant els serveis en el territori en què ens calen; les iniciatives legislatives, començant pel mateix Estatut, tal com s'ha dit; la Llei de serveis socials; la futura Llei estatal de dependència, en la qual volem participar com a Govern i que esperem que tingui molt en compte qui té les competències exclusives en matèria d'assistència social –per a això cal un gran pacte d'estat, a més d'un gran pacte social; la Llei de prestacions assistencials, que ha d'entrar al Parlament en aquest període de sessions; la regulació de l'atenció domiciliària i més dotació per al món local per a atenció domiciliària; consens social i polític, mitjançant l'Acord per la competitivitat, amb sindicats i patronals; els plans d'inversions engegats; la investigació; el suport a les persones cuidadores, i, sobretot, consciència social, que, afortunadament, hi és, i ens n'hem de felicitar, perquè ens interpel·la i hem de ser valents, els representants polítics i els representants governamentals, per entomar aquesta interpel·lació.

I la mobilització dels recursos. Mirin, les darreres dades existents sobre inversió, sobre PIB, d'atenció a la dependència a l'Estat –són de l'any 2002, si no vaig equivocada– parlaven d'un 0,32 del PIB. Catalunya

està si fa o no fa, contra un 0,7 d'Itàlia, un 1,5 de França i d'Alemanya, i deixem els països nòrdics de banda, amb el seu 3 per cent. Per tant, hi ha molt camí per córrer i molts recursos per destinar-hi. Però ho repeteixo: tenim els motors en funcionament, amb fets; tenim molt clar què ens pertoca a cadascú.

I, per acabar, el món rural, les zones de muntanya. El Pla rural d'atenció social, el Prats, que iniciem al Departament de Benestar i Família en diverses zones rurals de Catalunya, ha de donar resposta a aquest tema facilitant l'accés a determinats serveis i prestacions als residents amb més necessitats en aquestes zones rurals. I no oblidem les dones, en el món rural. Aquí s'ha donat un punt de vista extraordinari sobre el paper de les dones en la societat, però el paper de les dones en el món rural encara ha estat molt més amagat, per tot el paper reproductiu i també per les feines habituals de la casa. I això en el V Pla d'acció i desenvolupament de les polítiques de dones a Catalunya hi queda molt reflectit, amb un eix específic de les dones en el món rural i la necessitat de refermar el seu punt de vista i la seva participació.

Hem de continuar avançant, moltíssim, i hem d'afegir més recursos als prop de 480 milions d'euros que el Departament de Benestar i Família destina a atenció a la dependència l'any 2005. En calen molts més, molts i molts més. Però permetin-me que, malgrat el camí que queda per córrer encara, ens felicitem tots els grups parlamentaris, el Consell de la Gent Gran, les entitats, els ajuntaments, els consells comarcals, tots plegats, per tota la feina que al llarg d'aquestes dècades, d'aquests anys, s'ha anat fent i per la il·lusió i la vocació de servei amb què la fem.

Ho repeteixo: queda molt camí per fer, encara, però el més important és que caminem, i sens dubte portem una bona marxa, gràcies, especialment, també, a la vostra participació activa en la gestió dels afers públics.

Moltes gràcies.

(*Alguns aplaudiments.*)

EL PRESIDENT

Quan s'acabi aplaudirem totes les intervencions.

(*Alguns aplaudiments.*)

Intervenció del M. H. Sr. President del Parlament

Si m'ho permeten, unes breus paraules per acabar. Honorable consellera, senyores diputades, senyors diputats, membres del Consell de la Gent Gran, senyores i senyors, jo voldria començar dient que ens complau molt especialment haver acollit aquest segon ple de l'experiència en el cor mateix del poder legislatiu català.

Aquesta és una iniciativa d'interès, que té tot el sentit del món; no solament, com els deia al començament, pel fet d'apropar la institució a un col·lectiu important i significatiu del que és el poble de Catalunya, com el que vostès representen avui, sinó també per posar de

manifest públicament, tal com han fet, la necessitat d'abordar els reptes que assenyalen les seves ponències.

Deixin-me felicitar-los de tot cor per la feina que han fet, per la tasca que han portat a terme en la preparació de les ponències, en les intervencions, i també, més enllà, per la seva participació activa en la vida social del país.

És d'admirar, i d'admirar molt, la implicació de la gent gran en l'impuls vital que fan a la societat civil catalana, un motor de solidaritat i permanent preocupació per assolir una societat més justa, una Catalunya millor, una Catalunya més lliure, i també, per descomptat, un món millor.

Sovint dic que la societat civil d'aquest país és un dels nostres majors valors, és un capital fonamental que enforteix la nació catalana. I, dins d'aquesta societat civil, dins d'aquesta activa societat civil, la gent gran hi destaca especialment, i cal fer-ne reconeixement. I ho fa no solament aportant experiència i saber, sinó també, que tot és important, grans dosis de passió, de fermesa, de convenciment que les coses es poden canviar si la voluntat democràtica és prou manifesta. Vostès són més que un exemple viu de tenacitat. Vostès, en definitiva, ens animen a no renunciar als nostres somnis.

Enguany hem portat fins aquí, fins als escons on els representants polítics del poble debaten, controlen i impulsen l'acció del Govern i legislen, fins al centre de la política catalana, tres ponències en relació amb tres temes sobre què, de fet, ja es va treballar l'any passat i que són tres línies prioritàries d'actuació, sens dubte, de la Catalunya del segle XXI: la participació –vostès parlaven de la de la gent gran en la política–, les pensions per viure i l'atenció a les persones grans amb dependència.

Un any més es crida l'atenció sobre aquests temes; en definitiva, sobre aquests reptes de país. Realment, el que vostès plantegen –el tema de les pensions i el de l'atenció a la dependència– són grans reptes, reptes que requereixen fer encara més, i em fa l'efecte que en això hi ha coincidit tothom. Segurament, més que un pas endavant ens cal fer un salt endavant.

I, en aquest sentit, si m'ho permeten, el nou Estatut, que es va aprovar divendres mateix aquí on som ara tots plegats i que encara té un procés de tramitació que serà llarg i pesat, és una oportunitat, és precisament allò que ens feia falta com a país: fer aquest salt; no un pas, un salt. El nou Estatut és, per sobre de tot, el disseny d'un nou marc de joc en què les institucions polítiques catalanes han de poder tenir les mans més lliures, més competències i un millor finançament per incidir sobre les qüestions que vostès han plantejat i sobre tantes altres que afecten diàriament la vida de les persones d'aquest país.

Se n'ha parlat i se n'ha escrit molt, del nou Estatut. Però deixin-me insistir en una cosa: aquest és un esta-

tut per a les persones, per a totes les catalanes i els catalans; per apropar les decisions polítiques, per apropar el poder polític, a àmbits més propers, fet que, precisament, permet a la ciutadania estar més a sobre dels processos que determinen el desenvolupament de les polítiques públiques. Representa, doncs, una oportunitat que farà, d'altra banda, els polítics catalans més responsables a l'hora de donar resposta a les demandes i als reptes de la gent de Catalunya, entre què, per descomptat, s'inclouen les que vostès han plantejat. Però ja està bé que sigui així.

Els vull, doncs, donar les gràcies per la seva participació, pel seu interès en la cosa pública, en la vida política del país.

Aquests dies, també, paral·lelament al debat de l'Estatut, hi ha hagut un altre debat sobre si això de l'Estatut interessava o no interessava a la gent. Jo crec que és una pregunta que es feia de manera malintencionada, en molts casos, però que ha tingut una resposta absolutament clara i a més a més espectacular. Dijous passat el Ple el feien per la televisió –alguns de vostès han comentat que es van quedar fins a quarts de dues veient-lo–, i més d'1 milió de persones el van veure. Però és que això no és casual. El web del Parlament, durant aquesta setmana, ha rebut més de 22 milions de visites. Només pel tema de l'Estatut. Sort que no interessava a ningú! Però jo penso que això encara comporta una cosa més important, en el fons, i és que tenim país, però, a més a més, que tenim un país interessat en les coses que ens afecten a tots, i, per tant, que tenim un país interessat en la política, i això és evident que diu molt a favor d'aquest país.

Ens cal tenir, doncs, cura dels valors democràtics, ens cal vetllar per aquesta salut democràtica, fonamentada en la informació, en el diàleg, en la reflexió, en la participació; en definitiva, en la implicació de la ciutadania en la vida política.

Només cal mirar enrere en la nostra història; només cal parlar amb vostès; només cal fer-ho per ser conscients que hi ha reptes, que hi ha qüestions, en què hem de caminar plegats, en què ens cal una important cohesió social, tenir clars valors i objectius comuns, al marge de la necessària, òbviament, pluralitat de pensament, d'idees, d'ideologies i de sigles polítiques.

Moltes gràcies per la seva participació, per implicar-se en la construcció de la Catalunya del segle XXI, per compartir la visió, la perspectiva, del present des de l'experiència.

Moltes gràcies i molt bona tarda.

(Aplaudiments.)

I, com en totes les sessions plenàries, un cop acabada, el que diem és: «S'aixeca la sessió.»

La sessió s'aixeca a les cinc de la tarda.